

Нека оставим тук символния смисъл на смъртта на Борис, тя все пак не е избрана от самия него смърт, макар че самата му болест е плод на автоагресивното му поведение. Нека тук оставим и смъртта на Костов – на един "арбитър на елегантността" му подхожда смърт като тази на Петроний, макар и да не е така естетизирана. Макар че и върху тази смърт може да се размисли – дали тази смърт, въпреки бягствата на Костов от най-очевидните престъпления на "Никотиана" и филантропичните му дела, е самосъд като съучастие в тези престъпления (което означава, че Костов приема присъдата на новия свят), дали е крах на надеждата му за нов живот, пламнала и угасната със смъртта на гръцкото момиченце, което желае да осинови, или е просто нежелание да живее в самотна и по-всяка вероятност бедняшка старост. Или е демонстрация на свободен личен избор като нежелание да приеме "законите" и ценностите на новия свят.

Нека се съредоточим върху самоубийството на Ирина, която – макар и вътрешно опустошена, макар и утвърдена вече в сладострастните навици на паразитния живот – не е нито стара, нито болна, нито заплашена от репресивно възмездие. Тя има шанса да започне нов живот, да се отдаде на професията си – както доброжелателно я напътства Чингиз. Тази възможност всъщност ѝ предлага и самият Павел Морев, макар той да знае за Ирина нещата, които Чингиз не знае и които лишават велико-душието му от добродушието на Чингиз.

Но Ирина не избира "новия живот" (имам предвид не само социалистическия, а и Дантеvia), а избира смъртта. Дали обаче тази смърт е никакъв самосъд, съзнание, че трябва да си отиде със смъртта на "Никотиана"? Макар че в романа – дори от самата Ирина – се правят коментари в този дух, нищо не показва, че Ирина е чак толкова обвързана с "Никотиана", за да загине заедно с нея като оркестъра и капитана на "Титаник", които остават на потъващия кораб. Авоарите, които Ирина е трупала в чужбина, съвсем не говорят за такова саможертвено чувство за дълг към "Никотиана" и нейния свят. Нещо повече – като се има предвид, че тя самата счита "Никотиана" за своя главен